Dosarul nr. 1-194/2023; 1-57/2024;
Numărul 1-23132966-48-1-14092023;

SENTINȚA
ÎN NUMELE LEGII

30 aprilie 2024 **or. *****

Judecătoria Strășeni (sediul *****),
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, Judecător Ala Ucrainţeva
Grefier Aliona Postica, Cătălina Chicu, Galina Rodideal

Cu participarea:
Procurorului Ion Moțpan
Avocatului părții vătămate Vladislav Jian
Părții vătămate Ana Boțan
Avocatului inculpatului Valeriu Diaconov
Inculpatului Boțan Petru

Termenul de examinare 14.09.2023-30.04.2024
Sentința pronunțată integral la 30.04.2024
Procedura de citare legală executată

a examinat în ședința de judecată publică, în limba de stat, în procedură generală, cauza penală privind învinuire a lui **Boțan Petru *****, **a. n. *****, număr de identificare: *****, originar şi domiciliat în r. *****, s. *****, studii medii incomplete, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, divorțat, apt de muncă, trei copii minori la întreținere, cetățean al Republicii Moldova, anterior nejudecat,**

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) CP

A CONSTATAT:

Fapta prejudiciabilă:

Boțan Petru, începînd cu anul 2020, acţionând cu intenţie directă şi urmărind scopul impunerii voinţei şi controlului personal asupra soţiei sale - Boţan Ana membru de familie în sensul art.133[1] lit. a) Cod penal cu care conlocuiesc în domiciliul comun situat în s. ***** r. *****, a aplicat violenţa psihică şi fizică în privinţa ultimei, manifestând un comportament agresiv, înjositor şi umilitor, cu caracter sistematic pe perioada indicată, exprimat prin ofensări, injurii şi aplicarea violenţei fizice.

În continuare, pentru atingerea scopurilor infracţionale enunţate, la 09 iulie 2023, aproximativ ora 20:45, aflîndu-se la domiciliu amplasat în sat. *****, fiind sub influenţa alcoolului, a provocat un scandal cu soţia Boţan Ana, şi înjurând-o, a apucat-o de păr şi a îmbrîncit-o, cauzîndu-i dureri fizice şi insuflându-i victimei o stare de frică.

Astfel prin acţiunile sale intenţionate, Boţan Petru *****, a comis infracţiunea infracţiunea prevăzută de art.201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, adică -*acţiuni violente, manifestate verbal şi fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, comisă prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei.*

Poziția participanților la proces:

Acuzatorul de stat în ședința de judecată a solicitat de a-l recunoaște vinovat pe Boțan Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal. În baza acestei legi de a-i aplica pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 CP de suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de 3 ani. Acțiunea civilă de admis integral.

Apărătorul părții vătămate Ana Boțan avocatul Vladislav Jian a susținut poziția acuzatorului de stat, a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile.

Partea vătămată Boțan Ana a susținut poziția apărătorului său.

Apărătorul inculpatului, avocatul Valeriu Diaconov a invocat că clientul său anterior nu a fost condamnat, context în care a solicitat aplicarea în privința lui Boțan Petru a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Inculpatul Boțan Petru a declarat că regretă cele comise, solicită să execute o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

I. Probe pe care instanța întemeiază concluziile:

Potrivit art.101 alin. (1) şi (2) CPP RM, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.*

Deși Boțan Petru vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate a fost dovedită integral prin următoarele probe administrate în ședință de judecată:

- Declaraţiile părții vătămate Boțan Ana care în ședință de judecată a declarat că cu inculpatul Boțan Petru au fost căsătoriți din septembrie 2003 pînă în martie 2023. Motivul divorțului au fost scandalurile stările de ebrietate și violența fizică și psihică. A așteptat mulți ani ca el să se schimbe. El nu se liniștește. La 9 iulie 20203 era acasă, masa acesteia de lucru este la intrarea în casă. Boțan Petru a intrat în casă cu înjurături, ea i-a zis să se liniștească că sunt copii în casă. El a ieșit afară și a plecat în mahala. Ulterior a telefonat-o și a întrebat-o dacă nu și-a chemat drugii. Și apoi a revenit acasă. A intrat pe poartă, a începus să se adreseze cu cuvinte

necenzurate în adresa Anei Boțan, copii erau de față, a dat cu picioarele în ușa de la odaia lui. A apucat-o de mînă, i-a pus mîna după cap, și a îmbrîncit-o. Ea a telefonat la 112 și la urgență. Adresări la poliție au mai fost multe, sancționări au fost au fost emise ordine de restricție. La Judecătoria Strășeni i-au dat 40 ore muncă în folosul comunității. Condițiile noastre de trai, intrarea este comună dar i-a zis că ea trăiește cu copii separat în dormitor. Ea în mod real se teme de el cînd este în stare de ebrietate. A și pierdut cunoștința din cauza stresului, are început de epilepsie. Copilul mai mic are 6 ani. Cel mai mare are vîrsta de 16 ani. La poartă era o femeie din mahala Valentina Buculeț care au auzit cum el înjura. În acel caz fiica mai mare era în drum ea nu a văzut momentul dar a auzit. Fiica de nouă ani și băiatul mai mic au văzut cum el a apucat-o de păr și a îmbrâncit-o jos.

El a distrus tot mobilierul din casă. În ultimul timp consumă alcool permanent i s-a propus tratament. A discutat cu el referitor la tratament dar el nu dorește, au discutat și nașii acestora cu el. Pretenții materiale nu are față de el. Nu știu cum urmează să fie pedepsit, dar să fie după lege.

(f.d. 109)

- **Declaraţiile martorului Harea Mariana** care în ședință de judecată a declarat că cunoaște familia Boțan. La moment Boțan Ana și Boțan Petru sunt divorțați, au trei copii minori la întreținere. În familia dată sunt patologii de abuz de alcool din partea lui Boțan Petru și violență psihică. Ea a fost la ei la domiciliu și în prezența acesteia Boțan Petru a înjurat soția sa și a amenințat-o. Boțan Ana suna de nenumărate ori la serviciul 112 și la APL, veneau fișe de sesizare. Ei se întruneau la comisia multidisciplinară unde erau invitați soții Boțan. Boțan Petru nu se prezenta, soții Boțan nu sunt angajați în câmpul muncii. De educarea și creșterea copiilor se ocupă doar Boțan Ana. În anul 2023-2024 au parvenit trei fișe de sesizare la primărie. Harea Mariana activează în calitate de asistent social de doi ani și familia Boțan deja era luată la evidență. În anul 2024 a venit sesizare în privința lui Boțan Petru care venise acasă în stare de ebrietate și o amenința pe Boțan Ana. Nu cunoaște dacă Boțan Petru respectă sau nu ordonanțele de protecție, cunoaște că acesta a executat ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

(f.d. 130)

- Proces verbal de cercetare la faţa locului din 09.07.2023

(f.d. 7-10)

- Ordonanţă de recunoaştere şi anexare a mijloacelor de probă din 01.09.2023;

(f.d)

<u>Mijloace materiale de probă:</u>

- Înştiinţarea telefonică parvenită de la victima Boţan Ana din 09.07.2023:

(f.d. 5)

- Copia materialului înregistrat la IP ***** la 06.06.2023 cu nr. 20231602136;

(f.d. 15-37)

- Rezultatul testării alcoscopice a lui Boţan Petru din 10.07.2023 de 0,47 mg/l ;

(f.d.38)

- Ordin de restricţie pe numele lui Boţan Petru din 06.06.2023;

(f.d. 15)

- **Declarațiile inculpatului Boțan Petru** care în ședință de judecată a declarat că este divorțat de soția sa Boțan Ana, locuiesc separat. Toate conflictele în familie apar din cauza geloziei, el o iubește foarte mult pe fosta soție. De educația copiilor se ocupă soția. El recunoaște că face abuz de alcool. Recunoaște, că la data de 09 iulie 2023 a agresat-o pe fosta soție, dar nu a lovit-o. Î-i pare foarte rău de cele comise. În cazul în care va fi recunoscut vinovat de către instanța de judecată, a dori să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată. Nu se poate mă pot expune asupra acțiunii civile. Nu cunoaște dacă a fost stabilit domiciliul copiilor minori după divorț. Nu este încă hotărâre privitor la partajarea averii. Nu a încercat să facă tratament de alcoolism. Anul precedent a executat de două ori munca neremunerată.

Astfel cercetând probele prezentate, reieşind din limitele învinuirii înaintate, instanţa a constatat că din probele cercetate în şedinţa de judecată, rezultă cu certitudine că Boțan Petru prin acţiunile sale intenţionate, a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, adică - *acţiuni violente, manifestate verbal şi fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, comisă prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei.*

În continuare, instanţa notează că potrivit art. 52 alin.(1) Cod penal, *se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.*

Art. 113 alin.(1) Cod penal, prevede că se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală.

Infracțiunea imputată lui Boțan Petru face parte din categoria infracțiunilor *contra familiei și minorilor.*

Gradul prejudiciabil al infracţiunii contra familiei și minorilor decurge din însăşi natura valorilor sociale periclitate. Mecanismul determinării gradului prejudiciabil al infracţiunii este stipulat în art.15 CP.

Art. 15 Cod penal prevede: Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Conform art. 52 CP al RM: *se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.*

Aşadar, cu referire la componenţa de infracţiune prevăzută la art. 201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, instanța de judecată reține că **Obiectul juridic general** al infracțiunii prevăzute de

art. 201/1 Cod penal îl constituie relaţiile sociale de familie a căror existenţă şi desfăşurare normală sunt condiţionate de ocrotirea sănătăţii persoanei – membru a familiei.

Prin prisma doctrinei penale, **obiectul juridic special** al infracţiunii prevăzute la art.201/1 Cod penal are un caracter complex. Astfel, **obiectul juridic principal** îl formează relaţiile sociale cu privire la solidaritatea familială. La rândul său, **obiectul juridic secundar** îl constituie relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică sau psihică, la onoarea şi demnitatea persoanei, la substanţa, integritatea sau potenţialul de utilizare a bunurilor, la posesia asupra bunurilor.

Conform declaraţiile părții vătămate Boțan Ana care în ședință de judecată a declarat că cu inculpatul Boțan Petru au fost căsătoriți din septembrie 2003 pînă în martie 2023. Motivul divorțului au fost **scandalurile stările de ebrietate și violența fizică și psihică.** A așteptat mulți ani ca el să se schimbe. **El nu se liniștește. Adresări la poliție au mai fost multe, sancționări au fost au fost emise ordine de restricție.** La Judecătoria Strășeni i-au dat 40 ore muncă în folosul comunității. Condițiile de trai, intrarea este comună dar i-a zis că **ea trăiește cu copii separat în dormitor. Ea în mod real se teme de el cînd este în stare de ebrietate. A și pierdut cunoștința din cauza stresului, are început de epilepsie**. În ultimul timp consumă alcool permanent i s-a propus tratament. A discutat cu el referitor la tratament dar el nu dorește, au discutat și nașii acestora cu el.

Din declaraţiile martorului Harea Mariana rezultă că **în familia Boțan sunt patologii de abuz de alcool din partea lui Boțan Petru și violență psihică.** Ea a fost la ei la domiciliu și în prezența acesteia Boțan Petru a înjurat soția sa și a amenințat-o**. Boțan Ana suna de nenumărate ori la serviciul 112 și la APL, veneau fișe de sesizare. Ei se întruneau la comisia multidisciplinară unde erau invitați soții Boțan. Boțan Petru nu se prezenta**, soții Boțan nu sunt angajați în câmpul muncii. De educarea și creșterea copiilor se ocupă doar Boțan Ana. În anul 2023-2024 au parvenit trei fișe de sesizare la primărie. Harea Mariana activează în calitate de asistent social de doi ani și familia Boțan deja era luată la evidență. În anul 2024 a venit sesizare în privința lui Boțan Petru care venise acasă în stare de ebrietate și o amenința pe Boțan Ana. Nu cunoaște dacă Boțan Petru respectă sau nu ordonanțele de protecție, cunoaște că acesta a executat ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform **Ordinului de restricţie pe numele lui Boţan Petru din 06.06.2023, conform căruia s-a atestat o bănuială rezonabilă de pericol eminent moderat de repetare/comitere a acțiunilor de violență aa lui boțan ptru în potriva anei Boțan (f.d. 15)**

Obiect material al infracţiunii de violenţă în familie îl reprezintă corpul persoanei (în acele cazuri când săvârşirea violenţei în familie presupune influenţarea directă infracţională asupra corpului victimei).

Victimă a infracţiunii analizate poate fi oricare membru al familiei făptuitorului.

Instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 133/1 lit. a) Cod penal, prin membru de familie se înţelege, în condiţia de conlocuire: **persoanele aflate** în căsătorie, **în divorţ**, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii.

Boțan Ana a declarant că **c**u inculpatul Boțan Petru au fost căsătoriți din septembrie 2003 pînă în martie 2023.

Harea Mariana a declarat că cunoaște familia Boțan. La momenț Boțan Ana și Boțan Petru sunt divorțați, au trei copii minori la întreținere.

Boțan Petru a declarat că este divorțat de soția sa Boțan Ana.

Conform copiei certificate a certificatului de divorț seria D-IV 0757460 nr. 43 din 28 martie 2023 Boțan Petru și Boțan Ana au desfăcut căsătoria la 18 martie 2023. (f.d. 34)

Astfel, victima Ana Boțan, în condițiile prevederilor art. 133/1 lit. a) Cod penal, este membru de familie al inculpatului.

Latura obiectivă a infracțiunii de violență prevăzută de art. 201[1] alin. (1) lit.b) Cod penal o constituie acțiunea sau inacțiunea manifestată prin izolare, intimidare, în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei.

Conform prevederilor art. 2 din Legea RM nr. 45-XVI din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie prin violenţă în familie se înţelege acte de violenţă fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv ameninţarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privinţa altui membru al aceleiaşi familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral.

Prin violență fizică se înțelege: vătămare intenţionată a integrităţii corporale ori a sănătăţii prin lovire, îmbrîncire, trîntire, tragere de păr, înţepare, tăiere, ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acţiuni cu efect similar.

Prin violenţă psihologică se înţelege impunere a voinţei sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune şi de suferinţă psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, şantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin ameninţări verbale, prin afişare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; neglijare; implicare în viaţa personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenţie, inclusiv în locuinţa familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere a realizării profesionale, interzicere a frecventării instituţiei de învăţământ; deposedare de acte de identitate; privare intenţionată de acces la informaţie; alte acţiuni cu efect similar.

Astfel conform declarațiilor victimei Boțan Ana Motivul divorțului au fost **scandalurile stările de ebrietate și violența fizică și psihică.** A așteptat mulți ani ca el să se schimbe. El nu se liniștește. La 9 iulie 20203 era acasă, masa acesteia de lucru este la intrarea în casă. Boțan Petru **a intrat în casă cu înjurături**, ea i-a zis să se liniștească că sunt copii în casă. El a ieșit afară și a plecat în mahala. Ulterior a telefonat-o și a întrebat-o dacă nu și-a chemat drugii. Și apoi a revenit acasă. **A intrat pe poartă, a începus să se adreseze cu cuvinte necenzurate în adresa Anei Boțan, copii erau de față, a dat cu picioarele în ușa de la odaia lui. A apucat-o de mînă, i-a pus mîna după cap, și a îmbrîncit-o.**

Martorul Harea Marianaa menționat că în familia dată sunt patologii de abuz de alcool din partea lui Boțan Petru și violență psihică. Ea a fost la ei la domiciliu și **în prezența acesteia Boțan Petru a înjurat soția sa și a amenințat-o.**

Însuși inculpatul Boțan Petru a recunoscut în ședința de judecată că toate conflictele în familie apar din cauza geloziei, el o iubește foarte mult pe fosta soție. De educația copiilor se ocupă soția. **El recunoaște că face abuz de alcool. Recunoaște, că la data de 09 iulie 2023 a agresat-o pe fosta soție, dar nu a lovit-o.**

Instanța apreciază ca fiind relevantă și înştiinţarea telefonică parvenită de la victima Boţan Ana din 09.07.2023, ora 20:45 confor căreia soțul acesteia Boțan Petru **se află în stare de ebrietate și este agresiv la domciliu.** (f.d. 5)

Subsidiar conform Procesului-verbal de cercetare la faţa locului din 09.07.2023, efectuat în prezența victimei Boțan Ana a fost cercetată gospodăria cet. Boțan ana situate în s. *****, r. ***** în cadrul cercetării nu s-au depistat obiecte deteriorate sau pete asemănătoare cu sîngele, fiind anexate în acest sens 6 imagini foto ale gospodăriei. (f.d.7-10).

Latura subiectivă a infracţiunii de violenţă în familie se exprimă în vinovăţie sub formă de intenţie directă sau indirectă.

Întru confirmarea laturii subiective, manifestate prin intenţie directă, vin şi concluziile emise de Centrul de Sănătate Mintală ***** prin care s-a comunicat faptul că Boțan Petru nu se află la supravegherea dispanserică în Centrul Comunitar de Sănătate Mintală *****.

Astfel, referitor la realizarea laturii subiective a acţiunilor sale, instanţa de judecată a constatat că inculpatul şi-a dat seama de acţiunile sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit şi a admis în mod conştient survenirea acestora, având în vedere că acţionând cu intenţie directă şi urmărind scopul impunerii voinţei şi controlului personal asupra soţiei sale - Boţan Ana membru de familie în sensul art.133^1 lit. a) Cod penal cu care conlocuiesc în domiciliul comun situat în s. ***** r. *****, a aplicat violenţa psihică şi fizică în privinţa ultimei, manifestând un comportament agresiv, înjositor şi umilitor, cu caracter sistematic pe perioada indicată, exprimat prin ofensări, injurii şi aplicarea violenţei fizice.

Subiectul infracţiunii în cauză este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii infracţiunii a atins vârsta de 16 ani. Conform revendicării F-246 (f.d. 62) Boțan Petru fiind născut la ***** la momentul comiterii infracțiunii avea vîrsta de 41 ani , astfel întrunind calitatea de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal. Se evidenţiază că Boțan Petru nu se află la evidenţa medicului narcolog sau psihiatru, fiind responsabil de acţiunile sale.

Subiectul infracţiunii are o calitate specială în raport cu victima infracţiunii: este membru al familiei victimei.

Prevederile similare se regăsesc în art. 3 alin. (2) lit. a) din Legea nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, potrivit căruia, subiecți ai violenței în familie pot fi, în condiția conlocuirii – persoanele aflate în relații de căsătorie, de divorț, de concubinaj, de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor, alte persoane întreținute de acestea.

Deși inculpatul Boțan Petru vina în cele imputate a recunoscut parțial, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, examinate nemijlocit în cadrul cercetării judecătorești, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală,

din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii, veridicităţii şi coroborării lor, se constată că inculpatul Boțan Petru, în calitate de membru de familie, a săvârșit fapta incriminată. Aceste probe au legătură cu cauza penală, influenţează asupra soluţionării cauzei penale şi prin informaţiile pe care le conţin, sînt necesare justei soluţionări a acesteia, iar în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că, inculpatul Boțan Petru a săvârșit acţiuni violente intenţionate în privința fostei soții Boțan Ana, manifestate prin b) *prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei.*

Având în vedere cumulul de probe, se duce fără careva dubii că s-a constatat că Boțan Petru, începînd cu anul 2020, acţionând cu intenţie directă şi urmărind scopul impunerii voinţei şi controlului personal asupra soţiei sale - Boţan Ana membru de familie în sensul art.133[1] lit. a) Cod penal cu care conlocuiesc în domiciliul comun situat în s. ***** r. *****, a aplicat violenţa psihică şi fizică în privinţa ultimei, manifestând un comportament agresiv, înjositor şi umilitor, cu caracter sistematic pe perioada indicată, exprimat prin ofensări, injurii şi aplicarea violenţei fizice.

În continuare, pentru atingerea scopurilor infracţionale enunţate, la 09 iulie 2023, aproximativ ora 20:45, aflîndu-se la domiciliu amplasat în sat. *****, fiind sub influenţa alcoolului, a provocat un scandal cu soţia Boţan Ana, şi înjurând-o, a apucat-o de păr şi a îmbrîncit-o, cauzîndu-i dureri fizice şi insuflându-i victimei o stare de frică.

Astfel prin acţiunile sale intenţionate, Boţan Petru *****, a comis infracţiunea infracţiunea prevăzută de art. 201[1] alin. (1) lit. b) din Codul penal, adică -*acţiuni violente, manifestate verbal şi fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, comisă prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei.*

Ca urmare instanța deduce întrunirea elementelor componenței de infracțiune și fapta imputată este prevăzută de legea penală.

Prevenirea şi combaterea violenţei în familie fac parte din politica naţională de ocrotire şi sprijinire a familiei şi reprezintă o importantă problemă de sănătate publică. Pentru consolidarea, ocrotirea şi sprijinirea familiei, pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislaţiei cu privire la familie, recunoscând faptul că realizarea egalităţii de gen între femei şi bărbaţi constituie elementul-cheie în prevenirea violenţei asupra femeilor, faptul că violenţa în familie afectează femeile în mod disproporţionat, dar și faptul că și copiii şi bărbaţii pot fi de asemenea victime ale violenţei, organele abilitate în acest sens sunt obligate să întreprindă toate măsurile legale și necesare pentru a înlătura orice act de violență cu care a fost sesizat.

În acest sens, instanța consideră a fi pertinentă soluția *mutatis mutandis*, constatările Curții în cauza Eremia şi alţii împotriva Moldovei (cererea nr. 3564/11) în care a fost stabilit că, în pofida faptului că cunoşteau despre acest abuz, autorităţile nu au luat măsuri eficiente faţă de soţul d-nei Eremia pentru a o proteja de acţiunile permanente de violenţă domestică. De asemenea, Curtea a considerat că, în pofida faptului că acţiunile violente ale soţului dnei Eremia faţă de soţia sa erau manifestate în prezenţa fiicelor dnei Eremia, şi astfel au avut efecte negative de ordin psihologic asupra acestora, autoritățile nu au acționat deloc sau au acționat într-o

măsură foarte neînsemnată pentru a preveni un asemenea comportament. În final, Curtea a considerat că atitudinea autorităților a contribuit la sporirea violenței şi a avut un character discriminatoriu față de dna Eremia ca femeie.

În acest context, instanţa de judecată consideră că nu poate fi reţinută şi urmează a fi apreciată critic poziţia şi afirmaţiile inculpatului Boțan Petru precum că el nu a mai aplicat violența fizică asupra fostei soții Boțan Ana, deoarece nu rezistă în faţa probelor prezentate de partea acuzării, şi se combat întru totul prin probele prezentate şi cercetate în şedinţa de judecată. Or, în ședință de judecată s-a demonstrat cu certitudine că inculpatul Boțan Petru a aplicat atât violență fizică, cît și violență psihică asupra fostei soții Boțan ana. Din aceste considerente, instanţa de judecată ajunge la concluzia că de fapt, poziţia inculpatului urmăreşte scopul evitării răspunderii penale prin înlăturarea caracterului penal al faptei comise.

Individualizarea pedepsei:

Conform art. 389 alin.(1) și (2) CPP RM: *sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată. Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declaraţiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale şi citite în instanţa de judecată în absenţa lor.*

Conform art. 385 alin.(1) puntc 1) -4) CPP al RM: *la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni;*

La stabilirea pedepsei inculpatului Boțan Petru, instanța se va conduce de prevederile art. 7, 75-88 CP RM, de gravitatea faptei comise, de pericolul social și de personalitatea inculpatului, existența circumstanțelor atenuante sau/și agravante.

Infracțiunea imputată lui Boțan Petru face parte din categoria infracțiunilor *contra familiei și minorilor.*

Conform art. 61 CP RM: *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor ce au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului cât şi a altor persoane.*

Hotărârea Plenului CSJ a RM din 11.11.2013, nr. 8 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, precizează că: *instanţele de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii*

săvârşite, motivul şi scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul şi mărimea daunei prejudiciabile, circumstanţele ce atenuează sau agravează răspunderea, ţinând cont de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

Instanța reține că înscrierea în lege a criteriilor generale de individualizare a pedepsei înseamnă consacrarea explicită a principiului individualizării pedepsei, aşa încât respectarea acestuia este obligatorie pentru instanţă. De altfel, ca să-şi poată îndeplini funcţiile care-i sunt atribuite în vederea realizării scopului său şi al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii (privativă sau neprivativă de libertate) şi duratei, atât gravităţii faptei şi potenţialului de pericol social pe care îl prezintă, în mod real persoana infractorului, cât şi aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influenţa pedepsei. Funcţiile de constrângere şi de reeducare, precum şi scopul preventiv al pedepsei, pot fi realizate numai printr-o justă individualizare a sancţiunii, care să ţină seama de persoana căreia îi este destinată. Numai o pedeapsă justă şi proporţională este de natură să asigure atât exemplaritatea cât şi finalitatea acesteia, prevenţia specială şi generală înscrise şi în Codul penal art. 61, potrivit căruia "scopul pedepsei este prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni".

Potrivit art. 201^1 alin. (1) lit. b) din Codul penal, adică -*acţiuni violente, manifestate verbal şi fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, comisă prin intimidare în scop de impunere a voineţi şi controlului asupra victimei, se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 180 ore sau cu închisoare de până la 4 ani.*

Instanţa de judecată reţine că, în temeiul art. 16 alin. (3) din Codul penal coroborat cu prevederile art. 201^1 alin.(1) lit. b) din Codul penal, infracţiunea comisă de către Boțan Petru se clasifică ca **infracţiune mai puțin gravă.**

În conformitate cu art. 72 alin. (3), CP al RM: În penitenciare de tip semiânchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracţiuni uşoare, **mai puţin grave** şi grave, săvârşite cu **intenţie.**

La individualizarea pedepsei instanța nu a stabilit careva circumstanţe atenuante prevăzute de art. 76 CP în privinţa lui Boțan Petru.

Circumstanţă agravantă în baza art.77 CP al RM în privinţa lui Boțan Petru instanța a stabilit:

j) săvîrşirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

În acest context instanța evidențiază că la (f.d. 38) este anexat rezultatul testării alcoscopice a lui Boţan Petru din 10.07.2023 de 0,47 mg/l fapt ce în sensul art. 134/12 alin. (3) Cod penal constituie stare de ebrietate cu grad avansat.

La stabilirea categoriei de pedeapsă aplicată lui Boțan Petru instanța va ține cont de personalitatea inculpatului care la locul de trai se carcterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii, este divorțat, la întreținere are trei copii minori, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, instanța subsidiar va ține cont de lipsa circumstanțelor atenuante și circumstanțele agravante, motiv din care va aplica pedeapsa sub formă de închisoare.

La stabilirea mărimii pedepsei instanța va ține cont de faptul că inculpatul în cadrul

ședinței de judecată a recunoscut vina parțial, anterior nu a fost judecat, deși anterior a fost sancționat de mai multe ori contravențional inclusiv din motivul violenței în familie (f.d. 63).

Ca urmare instanța va stabili lui Boțan Petru pentru infracţiunea prevăzută de **art. 201/1 alin. (l) lit. b)** Cod Penal categoria de pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiinchis.

Totodată, circumstanțele expuse *supra* conving instanța de judecată că, este posibilă corectarea lui Boțan Petru fără izolarea acestuia de societate şi *nu este raţional si echitabil* ca el să execute o pedeapsă privativă de libertate, real or, condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate ar crea repulsie, cauzând noi suferințe ultimului, iar pe cale de consecință, pedeapsa penală nu îşi va atinge scopul de corectare şi reeducare, având ca rezultant generarea unor mobiluri negative.

Prin urmare, instanţa consideră că, poate avea loc corectarea şi reeducarea lui Boțan Petru, prin aplicarea în privința acesteia a unei pedepse condiționate cu aplicarea prevederilor **art. 90 Cod penal**, motiv pentru care, va dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei, cu stabilirea unui termen de probă de 2 (doi) ani, termen în care, în corespundere cu art. 90 alin. (6) Cod penal, Boțan Petru este obligat să nu săvârşească alte infracţiuni,

a)să nu-şi schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia;

c)să urmeze un tratament de alcoholism;

f)să participe la programe probaţionale în ordinea stabilită de organul de probațiune, reieșind din natura juridică a infracțiunii săvârșite, onorând astfel, prin comportare exemplară, încrederea ce i s-a acordat de către instanța de judecată.

Or, având în vedere scopul Legii penale statuat la art. 2 Cod penal, care urmărește inclusiv prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către persona vinovată de comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de legea penală, cât și de alte persoane, cât și scopul pedepsei penale reglementat de art. 61 Cod penal, **termenul de probă** și obligațiile instituite condamnatului, urmează să reprezinte în mod obiectiv, **o măsură eficientă și suficientă sub aspectul duratei, care să contribuie la corectarea și reeducarea reală și definitivă** a lui Boțan Petru, cât și să permită efectiv promovarea completă și deplină a întregului program probațional stabilit de organul de probațiune, reieșind din considerentul eliberării persoanei de executare reală și efectivă a pedepsei penale.

Acțiunea civilă:

Pe parcursul judecării cauzei penale, apărătorul părții vătămate, avocat Vladislav Jian, la 20 decembrie 2023, a depus o acțiune civilă, care a fost anexată la materialele cauzei. În conținutul acțiunii civile avocatul Jian Vladislav solicită încasarea din contul lui Boțan Petru în beneficiul părții vătămate Boțan Ana, a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, în cuantum de 60 000 lei.

În fapt, instanţa de judecată reţine că, prin acţiunile comise cu intenţie, Boțan Petru a

comis infracţiunea prevăzută la art. 201/1 alin. (1), lit. (b) CP RM.

Potrivit art. 59 Cod de procedură penală la alin.(l)- (1) Parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică, căreia i s-a cauzat prin infracţiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei.

Totodată art.61 din CPP prevede la alin.(l) Parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privinţa căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracţiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanţa de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acţiunea civilă se judecă de către instanţă în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil. (2) Recunoaşterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanţa organului de urmărire penală sau prin încheierea instanţei de judecată.

Art. 219 alin.(l) Cod de procedură penală prevede că, Acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrşirea acesteia. (2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, gravitatea şi persistenţa suferinţelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. (6) Acţiunea civilă poate fi intentată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanţii acestora.

Potrivit art. 221 alin.(l) Cod de procedură penală al R.M. Acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătoreşti. (2) Acţiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului. (3) În cererea de intentare a acţiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acţiunea civilă, cine şi către cine intentează acţiunea, valoarea acţiunii şi cerinţa de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile.

(4) Procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice.

(5) Persoana care nu a intentat acţiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acţiune în ordinea procedurii civile. Dacă acţiunea civilă intentată la instanţa

civilă a fost respinsă, reclamantul nu are dreptul de a intenta aceeaşi acţiune în cadrul procesului penal. Dacă acţiunea civilă a fost respinsă în cadrul procesului penal, reclamantul nu are dreptul să intenteze aceeaşi acţiune în ordinea procedurii civile.

La aprecierea prejudiciul moral solicitat în acțiunea civilă înaintată de apărătorul părții vătămate avocatul Jian Vladislav, instanța reţine că, potrivit art. 2036 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit art. 2037 alin. (1) Cod Civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

În acest sens, instanța remarcă că, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanţa de judecată prin evaluare. Prin urmare, o dată cu stabilirea vinovăției inculpatului cu certitudine s-a stabilit faptul că partea civilă a avut de suferit ca urmare a faptei infracționale îndreptate împotriva ei.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu şi a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

Cu referire la circumstanțele cauzei instanța, în cadrul cercetării judecătorești a constatat cu certitudine că Boțan Petru prin infracţiunea prevăzută la art. 201/1 alin. (1), lit. b) CP RM, a provocat daune morale părții vătămate Boțan Ana inclusiv prin comportamentul inculpatului care a adus părții vătămate suferințe fizice și psihice caracterizate prin imposibilitatea de a duce un mod de viață , sentimente de frică, rușine, neajutorare, complexul de inferioritate și intimidare, situație care s-a manifestat pe parcursul a mai multor ani având caracter sistematic.

Aceste acțiuni ale pârâtului Boțan Petru au afectat grav starea de sănătate a reclamantei Boțan Ana, provocându-i sincope repetate, vasovagalșe, convulsie, prin ortostatism prelungit, epizod depresiv major, fapt confirmat prin certificatul medical din 12.12.2023 eliberat de IMSP Institutul de Medicină Urgentă, centrul Național de Epileptologie, fiindu-i prescris tratament reclamantei Boțan Ana pe perioadă de 12 luni.

Raportînd solicitările părţii civile la prevederile normelor de drept civil care reglementează raporturile privind realizarea şi apărarea drepturilor persoanei şi a libertăţilor fundamentale, a drepturilor patrimoniale şi personale nepatrimoniale dintre subiectele raporturilor juridice civile, se va reţine prevederile art. 1998 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora, cel care acţionează faţă de

altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În prezenta cauză sunt întrunite condiţiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a săvârşit cu vinovăţie o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu moral părţii vătămate, iar între fapta ilicită şi prejudiciu există raport de cauzalitate direct.

Reieșind din normele legale identificate raportate la circumstanțele invocate probate prin înscrisurile constatate la cauza penală instanța admite integral acțiunea civilă depsuă de apărătorul părții vătămate Boțan ana, avocatul Vladislav Jian cu încasarea din contul lui Boțan Petru în beneficiul Anei prejudiciul moral în sumă de 60 000 lei, sumă pe care instanța o apreciază ca fiind întemeiată și rezonabilă.

Cheltuieli judiciare:
Nu sunt.

Corpuri delicte:
Nu sunt

Mijloace materiale de probă:
Nu sunt.

Măsura preventivă:

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală „*în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătate dispoziţia privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă”.*

Instanţa de judecată consideră că, în vederea bunei desfăşurări a justiţiei, va aplica inculpatului Boțan Petru măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara şi urmează a fi menţinută până la rămânerea definitivă a sentinţei de condamnare.

În conformitate cu art. 90. 201/1 alin.(1) CP; 162, 384, 385, 389, şi 397 ale Codului de procedură penală al RM, instanţa de judecată,

CONDAMNĂ:

Se recunoaşte culpabil Boțan Petru ***** de comiterea infracțiunii prevăzute la art.201^1 alin. (1) lit. (b) Cod penal și în baza acestei i se stabilește pedeapsă sub formă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (1) CP al RM, executarea pedepsei cu închisoare se suspendă condiționat și se stabilește lui Boțan Petru ***** un termen de probă de 2 (doi) ani, cu obligarea să nu săvârşească noi infracţiuni, să nu-şi schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia, să urmeze un tratament de alcoolism, să participe la programe probaţionale în ordinea stabilită de organul de probațiune, onorând astfel, prin comportare exemplară, încrederea ce i s-a acordat de către instanța de judecată.

Se explică lui Boțan Petru ***** că, după rămânerea definitivă a sentinței, este obligat în termen de 5 (cinci) zile să se prezinte la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul său pentru a fi luat la evidență în scopul executării Sentinței.

Se aplică în privinţa lui Boțan Petru ***** măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

Se admite integral acțiunea civilă depusă de Boțan Ana privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Se încasează din contul lui Boțan Petru *****, în beneficiul Anei Boțan, prejudiciul moral în sumă de 60 000 (șaizeci mii), 00 lei.

Sentinţa cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, din ziua pronunțării integrale, prin intermediul Judecătoriei Strășeni (sediul *****).

Președinte de ședință,
Judecător **Ala Ucrainţeva**